

priměřeným. Proto nebylo ani třeba výsledku znaleců o zdravotním stavu manželově, jenž ostatně nebyl ani popírán a bylo stanoviti prozatímní výživné toliko 900 Kč, které manžel sám dobrovolně platil, aniž by bylo lze návrh na určení prozatímního výživného zcela zamítnouti. Výrok o útratách spočívá na §§ 41 a 50 c. ř. s. a §§ 78 a 393 ex. ř. V důsledku toho, že dovolací rekurs ve věci má úspěch, jest umožněno Nejvyššímu soudu změnití a přezkoumati také úratový výrok rekursního soudu přes to, že by jinak byl rekurs do úratového výroku druhé stolice dle §u 528 c. ř. s. a § 78 ex. ř. vyloučen. Proto bylo v důsledku ustanovení §u 393 ex. ř., ježto prozatímní opatření děje se na náklad strany ohrožené, zamítnouti její návrh na přisouzení útrat rekursu, jež nese ohrožená strana sama potud, pokud nebude ve hlavním sporu rozhodnuto, zda jí nárok na náhradu jich přísluší. Naproti tomu ohledně útrat, odpůrci strany ohrožené vzešlých, platí ustanovení všeobecná a bylo proto dle §u 78 ex. ř. a §§ 41 a 50 c. ř. s. tomuto přiznati nárok na náhradu útrat úspěšného dovolacího rekursu.

Čís. 5846.

Ten, jemuž kupec vykonal určité služby, má uhraditi jen náklady nutné a účelné a jest proto oprávněn po této stránce přezkoumati účty a činiti případné výtky.

(Rozh. ze dne 16. března 1926, Rv I 1763/25.)

Žalující zasílatelská firma převzala od žalované firmy k uschování deset dřevěných domků, převezla je na nádraží, uložila a opatřila potřebným krytem, za což se domáhala na žalované úplaty celkem 7.500 Kč. O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby. N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by doplnil řízení a znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Dovolání nelze upřítí oprávnění, pokud vytýká, že se odvolací soud nedostatečně obíral námitkou, že žalobcem požadované částky jsou nepřiměřené a neodpovídají skutečným poměrům. Co do položek 3.052 Kč 50 h a 2.199 Kč 91 h spokojily se nižší soudy zjištěním, že částky tyto byly drahou, pokud se týče F-em účtovány a prvá z nich dokonce i žalobcem zaplacená. To však nestačí. Žalovaná namítala v prvé stolici, že k složení materiálu v nádražním skladišti nebylo potřebí tak velké plochy a že jí mohl žalobce využití ke skládce také jiného zboží, takže by pak na žalovanou připadla jen poměrná část skladného. Procesní soud zjišťuje v tom směru jen, že žalobce za místo, na němž jsou barákové součástky uloženy a na kterém nejsou žádné jiné věci žalobcovy neb někoho jiného, zaplatil 3.052 Kč 5. h. Tím není však námitka žalované odklizená, poněvadž nebylo zjištěno účelné využití skladištní plochy. Svědek K. sice uvedl, že na onom místě, které má žalobce

ve skladišti najato, není a nemůže býti složeno jiné zboží, poněvadž barákové součástky vyplňují tuto plochu, připustil však, že se o tom osobně nepřesvědčil, že však z vlastní zkušenosti ví, že na oné ploše není uloženo jiné zboží, než ono barákové. Ani z této výpovědi není tedy možno bezpečně usouditi, zda materiál zaujímá skutečně celou najatou plochu a zda při jeho správném uložení byla by bývala nutně celá plocha vyplněna. Pokud jde o náklady krytu, nelze z pouhého jich vyúčtování souditi také na jich přiměřenost. Dovolací soud nesdílí právní názor soudu prvé stolice, k němuž se patrně přidal i odvolací soud, ač to v jeho rozsudku není výslovně vyjádřeno, že v poměru žalované firmy k žalobci nelze proti povinnosti k náhradě těchto skutečných výloh čeliti námitkou přemrštěnosti proto, poněvadž položky ty jsou číselně prokázány. Tomu nelze rozuměti jinak, než že dle názoru nižších soudů musil by se ten, jehož záležitosti obchodník ve smyslu čl. 290 obch. zák. obstaral, spokojiti pouhým předložením účtů, vydaných třetími osobami kupci za práce, které tento v záležitosti svého smluvníka (zde žalované) u nich objednal, aniž by mohl namítati nepřiměřenost jednotlivých položek a to ani tehdy, kdyby byl kupec se zřejmým porušením povinností řádného obchodníka (čl. 282 obch. zák.) přijal účty tyto bez námítky, ačkoli obsahovaly položky zřejmě nesprávné nebo přemrštěné. Takové povinnosti neukládá zákon v čl. 290 obch. zák. tomu, jehož záležitosti byly kupcem obstarány. Z obdobného ustanovení čl. 281 a 371 obch. zák. nutno naopak dovoditi, že ten, jemuž kupec vykonal určité služby, má uhraditi jen náklady nutné a účelné a že jest proto i oprávněn po této stránce účty přezkoumati a případné výtky činiti (srv. také § 1152 obč. zák.). Že zejména v tomto případě nemínila žalovaná ponechat vše na vůli žalobcově, vyplývá nejlépe z jejího dopisu z 5. února 1923, v němž si co do výloh převezení a uložení zboží vyžaduje nejvyšší nabídku. Co se týče konečně třetí položky 2.247 Kč 49 h, účtované jako náhradu nákladů spojených s uložením a opatrováním domků pak jménem provise, nespecifikoval žalobce jednotlivá tato vydání a nerozlišuje, kolik z oné částky připadá na provisi, ač by se tak při řádném vyúčtování státi mělo. Pak by teprve bylo možno uvažovati o přiměřenosti této položky, zejména účtované provise. Rozhodnou byla by tu místní zvyklost a není-li jí, došlo by teprve na uvážení soudcovské. Zjištění zvyklosti v uvedeném směru není spojeno ani se značnými obtížemi ani s nepoměrným nákladem a nebylo tedy toho času vůbec podmínek pro použití Šu 273 c. ř. s.

Čís. 5847.

Bylo-li mimosoudní narovnání uzavřeno pouze ohledně jistiny, nikoliv i ohledně úroků a umluvena splatnost celé pohledávky pro případ nedodržení lhůt, ohledně úroků pak projevili dlužník teprve později ochotu, je zaplatiti, nemá průtah v placení úroků v zápětí splatnost celé pohledávky.

(Rozh. ze dne 16. března 1926, Rv I 1790/25.)